Lietas arhīva Nr. A42-00527-25/46
ECLI:LV:ADRJVTN:2025:0310.A420201524.3.S

Administratīvā rajona tiesa
Valmieras tiesu nams
S P R I E D U
Latvijas tautas vārdā
Valmierā 2025. gada 10. martā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S. Pone,

piedaloties pieteicējas /pers. A/ pilnvarotajam pārstāvim zvērinātam advokātam Ilmāram Svarinskim,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei /pers. B/,

atklātā tiesas sēdē, izmantojot *Microsoft Teams* videokonferenču rīku, izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteicējas /pers. A/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2024. gada 24. jūlija lēmuma Nr. 30.4/22.13/2326 atcelšanu. Ar minēto lēmumu pieteicējai noteikts pienākums atlīdzināt SIA /Nosaukums A/ nokavētos nodokļu maksājumus.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu nomaksas veicināšanas pārvaldes direktore 2024. gada 4. jūnija pieņēma lēmumu Nr. 30.4/17.23/62901 (turpmāk – sākotnējais lēmums) par SIA /Nosaukums A/ nokavēto nodokļu maksājumu 47 986,79 *euro* atlīdzināšanu budžetam no pieteicējas.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektoram. Pieteicēja sūdzībā norādījusi, ka sākotnējais lēmums ir nepamatots, jo nav izpildījušies likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 1., 2., 3. un 5. punktā noteiktie kritēriji, lai uzsāktu procesu par SIA /Nosaukums A/ nokavēto nodokļu maksājumu atlīdzināšanu budžetam no pieteicējas. Proti, pieteicējas SIA /Nosaukums A/ pienākumu pildīšanas pēdējā dienā 2023. gada 20. maijā SIA /Nosaukums A/ nodokļu parāds bija 15 016,53 *euro*, lēmums par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu SIA /Nosaukums A/ ir paziņots 2023. gada 19. jūnijā, t. i., pēc pieteicējas atkāpšanās no SIA /Nosaukums A/ valdes, savukārt likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 3. punktā noteiktā kritērija izpilde ir konstatēta periodā, kad SIA /Nosaukums A/ nodokļa parāds nepārsniedza 50 Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu. Ņemot vērā, ka nav izpildījies likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktais kritērijs, tad uz pieteicēju nav attiecināms minētā likuma 60. panta pirmās daļas 5. punktā noteiktais kritērijs. Turklāt pastāv iespēja, ka SIA /Nosaukums A/ jaunais dalībnieks iesniegs tiesā maksātnespējas procesa pieteikumu.

Izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu, ar Valsts ieņēmumu dienesta 2024. gada 24. jūlija lēmumu Nr. 30.4/22.13/2326 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Pārsūdzētajā lēmumā secināts, ka SIA /Nosaukums A/ saimnieciskie darījumi veikti un tās nodokļu parāds ir izveidojies tieši pieteicējas kā SIA /Nosaukums A/ valdes locekļa amata pienākumu pildīšanas laikā, kā arī laikā, kad SIA /Nosaukums A/ sāka veidoties nodokļu parāds (2022. gada 25. jūlijs) ir atsavināti SIA /Nosaukums A/ aktīvi, pēc kā faktiski arī pārtraukta saimnieciskās darbības veikšana, jo SIA /Nosaukums A/ atsavināta un likvidēta, nodokļu parādu atgūšanu padarot neiespējamu. Konkrētajā gadījumā pieteicējas rīcība nodokļu maksājumu neveikšanā vairāku gadu garumā, pildot amata pienākumus, nav bijusi godprātīga. Valdes locekļi ir personas, kas vislabāk pārzina komercsabiedrības finansiālo stāvokli un var savlaicīgi lemt par komercsabiedrības saistību pienācīgu izpildi. Vienlaikus valdes loceklim ir jāapzinās sekas, kas izriet no tā, ka nav pildīts likumā noteiktais pienākums ar pienācīgu rūpību vadīt komercsabiedrības ikdienas darbu.

[2] Pieteicēja, nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[2.1] SIA /Nosaukums B/ nokavēto nodokļu maksājumu 32 970,26 *euro* apmērā nevar attiecināt uz jaunu juridisko personu – komercsabiedrību SIA /Nosaukums A/, minēto nodokļa parādu iekļaujot likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 1. punkta kritērija noteikšanā.

Pārsūdzētajā lēmumā ir norādīts, ka Valsts ieņēmumu dienests 2022. gada 17. augustā konstatējis, ka SIA /Nosaukums B/ nokavētie nodokļu maksājumi ir 31 587,53 *euro*, kas atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 1. punktam jau 2022. gada 17. augustā pārsniedz tā brīža 50 Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu (uz to brīdi 25 000 *euro*). 2022. gada 30. septembrī pieņemts lēmums par nokavēto nodokļu/nodevu parāda piedziņu. Tomēr pārsūdzētajā lēmumā nav norādīts, kad tika sastādīts akts par piedziņas neiespējamību no SIA /Nosaukums B/. Pie minētajiem apstākļiem jau laika periodā no 2022. gada septembra līdz 2022. gada decembrim bija iestājies likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmajā daļā noteiktais nokavēto nodokļu maksājumu atlīdzināšanas pamats no SIA /Nosaukums B/ valdes locekļa jeb pieteicējas.

[2.2] Konkrētā gadījumā Valsts ieņēmumu dienests piemērojis Komerclikuma 20. panta pirmās daļas regulējumu un konstatējis SIA /Nosaukums B/ pārēju uz SIA /Nosaukums A/, par to nosūtot brīdinājumu Nr. 30.4/17.23/41792 2023. gada 10. maijā, kas ir septiņus mēnešus pēc tam, kad ir pieņemts lēmums par SIA /Nosaukums B/ nokavēto nodokļu parāda piedziņu. Pie šādiem apstākļiem pārkāpts Administratīvā procesa likuma 8. pantā noteiktais tiesību normu saprātīgas piemērošanas princips, jo nokavēto nodokļu piedziņa bija jāuzsāk brīdī, kad iestājās likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmajā daļā noteiktie kritēriji. Novilcinot apstākļu noskaidrošanu un mākslīgi uzaudzējot soda procentus, ir radītas nelabvēlīgas sekas pieteicējai.

[2.3] Pārsūdzētais lēmums neatbilst vienlīdzības principam, jo faktiski pastāvot vienādiem apstākļiem, kad konstatējot nokavēto nodokļu parādu, tas netiek atgūts likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. un 61. pantā noteiktajā kārtībā, bet tā atgūšana tiek novilcināta, lai apvienotu divu dažādu

juridisko personu nenomaksāto nodokļu kopumu.

[3] Valsts ieņēmumu dienests rakstveida paskaidrojumā lūdz pieteikumu noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā ietverto argumentāciju, papildus norādot turpmāk minētos apsvērumus.

[3.1] Laikā no 2022. gada 24. marta līdz 2022. gada 5. septembrim ir notikusi SIA /Nosaukums B/ uzņēmuma pāreja uz SIA /Nosaukums A/.

SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums A/ savstarpēji veikto darbību rezultātā nodokļu parāda iekasēšana no SIA /Nosaukums B/ nav bijusi iespējama. Proti, tā vietā, lai SIA /Nosaukums B/ veiktu darbības nodokļu parāda nomaksai un turpinātu komercdarbību, tās saimnieciskā darbība pakāpeniski tika pārcelta uz SIA /Nosaukums A/, tādējādi nodrošinot saimnieciskās darbības turpmāku funkcionēšanu jaunās komercsabiedrības veidolā.

SIA /Nosaukums A/ ir uzskatāma par SIA /Nosaukums B/ uzņēmuma pārņēmēju Komerclikuma 20. panta pirmās daļas izpratnē.

Ja uzņēmums vai tā patstāvīga daļa pāriet citas personas īpašumā vai lietošanā, uzņēmuma ieguvējs atbild par visām uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas saistībām. No minētās normas izriet, ka tā aizsargā kreditoru intereses un mazina viņu risku, nosakot, ka kreditors iegūst prasījuma tiesības pret ieguvēju, vienlaikus saglabājot prasījuma tiesības arī pret atsavinātāju.

No iegūšanas brīža uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas ieguvējs uzskatāms par uzņēmumā ietilpstošu saistību pārņēmēju un atbild kreditoriem gan par visām tām saistībām, kuras uzņēmumā ir bijušas līdz pārejas brīdim, gan arī par tām, kuras nodibinātas pēc pārejas.

Ievērojot minēto, SIA /Nosaukums B/ nokavēto nodokļu maksājumu parāds pārejas rezultātā ir attiecināms uz SIA /Nosaukums A/.

[3.2] SIA /Nosaukums A/ valdes locekle no 2022. gada 24. marta līdz 2023. gada 20. maijam bija pieteicēja un viņas amata pienākumu pildīšanas laikā no 2022. gada 25. jūlija sāka veidoties SIA /Nosaukums A/ nokavētie nodokļu maksājumi, kas 2023. gada 15. jūnijā pārsniedza 50 Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu (2024. gadā minimālā mēneša darba alga ir 700 *euro*, tādējādi 50 Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsumma ir 35 000 *euro*).

Pieteicēja no 2021. gada 4. augusta līdz 2022. gada 12. septembrim arī bija SIA /Nosaukums B/ vienīgā amatpersona – valdes locekle.

Lietā konstatētie apstākļi apstiprina, ka komercsabiedrības nodokļu parāds ir izveidojies tieši pieteicējas kā SIA /Nosaukums A/ (t.sk. no SIA /Nosaukums B/ pārņemtos nodokļu parādus) valdes locekles amata pienākumu pildīšanas laikā, kā arī aktīvi atsavināti pēc nodokļu parāda izveidošanās, pēc kā faktiski arī pārtraukta saimnieciskās darbības veikšana, nodokļu parādu atgūšanu padarot praktiski neiespējamu.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmo daļu Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības atbildību par juridiskās personas nokavētajiem nodokļu maksājumiem uzlikt valdes loceklim.

[4] Pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu uzturēja, minot pieteikumā norādītos argumentus.

Tiesas sēdē atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāve pieteicējas pieteikumu neatzina, minot pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumā ietvertos argumentus.

Motīvu daļa

[5] Lietā ir strīds par to, vai pieteicējai kā bijušajai SIA /Nosaukums A/ amatpersonai ir pienākums atlīdzināt komercsabiedrības nokavētos nodokļu maksājumus 47 986,79 *euro* apmērā.

[6] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmajā daļā noteikts, ka dienestam ir tiesības uzsākt procesu par juridiskās personas nokavēto nodokļu maksājumu atlīdzināšanu budžetam no personas, kura ir bijusi šīs juridiskās personas valdes loceklis laikā, kad attiecīgie nokavētie nodokļu maksājumi ir izveidojušies, ja tiek izpildīti visi turpmāk minētie kritēriji:

1) nokavēto nodokļu maksājumu summa pārsniedz 50 Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu;

2) lēmums par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu ir paziņots juridiskajai personai;

3) ir konstatēts, ka pēc tam, kad pieņemts lēmums par nodokļu revīzijas (audita) veikšanu, nosūtīts paziņojums par datu atbilstības pārbaudes laikā konstatētajām konkrētajām neatbilstībām starp nodokļu maksātāja iesniegto informāciju un nodokļu administrācijas rīcībā esošo informāciju, noformēts tematiskās pārbaudes akts, ja tematiskās pārbaudes laikā konstatēti būtiski pārkāpumi, kas liecina par izvairīšanos no nodokļu nomaksas, kā arī pēc nokavēto nodokļu maksājumu izveidošanās juridiskā persona ir atsavinājusi sev piederošos aktīvus un valdes locekļa darbības vai bezdarbības rezultātā nav pilnā apmērā veikti juridiskās personas nokavētie nodokļu maksājumi likumā noteiktajos termiņos;

4) ir sastādīts akts par piedziņas neiespējamību;

5) juridiskā persona nav izpildījusi Maksātnespējas likumā noteikto pienākumu iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu.

Ja ir konstatēti iepriekš minētie kritēriji, Valsts ieņēmumu dienests triju mēnešu laikā no akta par piedziņas neiespējamību sastādīšanas dienas rakstveidā brīdina juridisko personu un valdes locekli, kura pilnvaru laikā nokavētie nodokļu maksājumi izveidojušies, par to, ka tiek uzsākts process par juridiskās personas nokavēto nodokļu maksājumu atlīdzināšanu budžetam no attiecīgā juridiskās personas valdes locekļa. Brīdinājumā norāda periodu, par kādu iesniedzami pierādījumi saskaņā ar šā likuma 61. panta trešo daļu.

Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 61. panta trešo daļu, ja pastāv objektīvi iemesli maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanai tiesā, kā arī pierādījumi tam, ka pēc nokavēto nodokļu maksājumu izveidošanās juridiskās personas aktīvu atsavināšana atbilst ekonomiskajai būtībai, vai ir pierādījumi, kas apliecina, ka valdes loceklis nav atbildīgs par juridiskās personas nokavēto nodokļu maksājumu izveidošanos un juridiskās personas aktīvu atsavināšanu (valdes locekļu pienākumu sadalījums, attaisnojoši iemesli u.tml.), valdes loceklis viena mēneša laikā pēc šā panta pirmajā daļā minētā brīdinājuma saņemšanas dienas informē Valsts ieņēmumu dienestu, iesniedzot par periodu no dienas, kad nokavēto nodokļu maksājumu summa pārsniedz 50 Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu, līdz akta par piedziņas neiespējamību sastādīšanas dienai, bet ne vairāk kā par viena gada periodu, minētajā tiesību normā noteiktos dokumentus.

Iegūstot minēto informāciju saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 61. panta sesto daļu, Valsts ieņēmumu dienests Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par nokavēto nodokļu maksājumu atlīdzināšanu vai informē valdes locekli par to, ka process par valdes locekļu atbildību par juridiskās personas nokavēto nodokļu maksājumu atlīdzināšanu budžetam tiek izbeigts.

No minētā izriet, ka atbildība par juridiskās personas nokavētajiem nodokļu maksājumiem valdes locekļiem paredzēta tikai gadījumos, kad izpildās likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmajā daļā precīzi definētie, specifiskie kritēriji (*Satversmes tiesas 2016. gada 15. novembra sprieduma lietā Nr. 2015-25-01 19.1. apakšpunkts*).

[7] No lietas materiāliem konstatējams un lietā nav strīda par to, ka SIA /Nosaukums A/ reģistrēta 2022. gada 24. martā un laika posmā no 2022. gada 24. marta līdz 2023. gada 20. maijam pieteicēja bija SIA /Nosaukums A/ amatpersona – valdes locekle (vienīgā amatpersona) (*lietas 92.–*

94. lapa).

2020. gada 5. februārī reģistrēta komercsabiedrība SIA /Nosaukums B/, kura vienīgā kapitāla daļu īpašniece un vienīgā amatpersona ar pārstāvības tiesībām (valdes locekle) laika posmā no 2021. gada 2. augusta līdz 2022. gada 25. augustam ir pieteicēja, bet laika posmā no 2021. gada 4. augusta līdz 2022. gada 12. septembrim vienīgā amatpersona ir pieteicēja.

[8] Valsts ieņēmumu dienests 2023. gada 15. jūnijā pieņēmis lēmumu Nr. 30.4/17.23/53451 par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu, kas SIA /Nosaukums A/ paziņots 2023. gada 19. jūnijā (*lietas 56.–60. lapa*). Ar minēto lēmumu Valsts ieņēmumu dienests, konstatējot, ka laika periodā no 2022. gada 24. marta līdz 2022. gada 5. septembrim ir notikusi SIA /Nosaukums B/ uzņēmuma pāreja uz SIA /Nosaukums A/, pamatojoties uz likuma „Par nodokļiem un nodevām" 26. panta pirmo un trešo daļu, nolemts piedzīt no SIA /Nosaukums A/ nokavētos SIA /Nosaukums B/ nodokļu maksājumus 32 970,26 *euro* un ar to piedziņu saistītos izdevumus.

Tātad Valsts ieņēmumu dienests ar minēto lēmumu ir konstatējis, ka laika periodā no 2022. gada 24. marta līdz 2022. gada 5. septembrim, kad pieteicēja vienlaicīgi ir gan SIA /Nosaukums B/, gan SIA /Nosaukums A/ īpašniece un vienīgā amatpersona, ir notikusi SIA /Nosaukums B/ uzņēmuma pāreja uz SIA /Nosaukums A/.

Valsts ieņēmumu dienesta 2023. gada 15. jūnija lēmumu Nr. 30.4/17.23/53451 SIA /Nosaukums A/ pieteicēja nav apstrīdējusi.

Atbilstoši Civillikuma 1402. pantam saistības, kas rodas no uzņēmuma pārejas, nodibinās uz likuma pamata ar brīdi, kad tiek konstatēta uzņēmuma pāreja (*Senāta 2017. gada 15. decembra SKC-330/2017 (C10084013) 5.3. punkts*). Proti, Komerclikuma 20. panta ietvertās saistības tiek nodibinātas, pamatojoties uz likumu, tajā brīdī, kad faktiski ir veikta uzņēmuma pāreja.

Ņemot vērā Valsts ieņēmuma dienesta konstatēto, ka SIA /Nosaukums B/ uzņēmuma pāreja uz SIA /Nosaukums A/ ir notikusi līdz 2022. gada 5. septembrim, no 2022. gada 5. septembra SIA /Nosaukums A/ ir atbildīga par SIA /Nosaukums B/ saistībām.

Minētajā lēmumā norādīts, ka Valsts ieņēmumu dienests 2023. gada 10. maijā izdevis brīdinājumu Nr. 30.4/17.23/41792, ar kuru SIA /Nosaukums A/ aicināta divu nedēļu laikā veikt parādnieka SIA /Nosaukums B/ nodokļu saistību samaksu, jo SIA /Nosaukums B/ izveidojušies nodokļu parādi (par ko Valsts ieņēmumu dienests 2022. gada 30. septembrī pieņēmis lēmumu par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu bezstrīdus kārtībā), kas 2023. gada 9. maijā bija 32 970,26 *euro* (pamatparāds 27 777,43 *euro* un nokavējuma nauda 5 192,83 *euro*), bet laikā no 2022. gada 24. marta līdz 2022. gada 5. septembrim ir notikusi SIA /Nosaukums B/ uzņēmuma pāreja uz SIA /Nosaukums A/. Brīdinājums nosūtīts SIA /Nosaukums A/ 2023. gada 11. maijā, tas ir laikā, kad SIA /Nosaukums A/ amatpersona vēl bija pieteicēja un pieteicēja pēc Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošās informācijas ar to ir iepazinusies 2023. gada 11. maijā.

Attiecībā par pieteicējas izteiktajiem iebildumiem par minētā brīdinājuma novēlotu izdošanu (7 mēnešu pēc lēmuma pieņemšanas par SIA /Nosaukums B/ nokavēto nodokļu parāda piedziņas) norādāms, ka šie iebildumi vērtējami Valsts ieņēmumu dienesta 2023. gada 15. jūnija lēmuma Nr. 30.4/17.23/53451 tiesiskuma izvērtējuma ietvaros, taču minētais lēmums ir stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams, proti, tā tiesiskums nav pārvērtējams izskatāmās lietas ietvaros.

[9] Pieteicējas pēdējā SIA /Nosaukums A/ amata pildīšanas dienā 2023. gada 20. maijā SIA /Nosaukums A/ nokavēto nodokļu maksājumu parāds bija 15 016,53 *euro*, par ko lietā nav strīda. Šis nokavēto nodokļu maksājumu parāds SIA /Nosaukums A/ bija izveidojies atbilstoši SIA /Nosaukums A/ iesniegtajām deklarācijām un ziņojumiem, normatīvajos aktos noteiktajos termiņos un apmēros neveicot nodokļu maksājumus.

Ņemot vērā, ka laikā no 2022. gada 24. marta līdz 2022. gada 5. septembrim (pieteicējas amata pilnvaru laikā) notika SIA /Nosaukums B/ uzņēmuma pāreja uz SIA /Nosaukums A/, kas noslēgusies 2022. gada 5. septembrī, bet, pārņemot SIA /Nosaukums B/ uzņēmumu, SIA /Nosaukums A/ atbilstoši Komeclikuma 20. pantam pārņēma arī visas tā saistības, pieteicējas pēdējā SIA /Nosaukums A/ amata pildīšanas dienā 2023. gada 20. maijā SIA /Nosaukums A/ nokavēto nodokļu maksājumu parādu veidoja arī SIA /Nosaukums B/ saistības, tostarp nodokļu saistības.

No Valsts ieņēmumu dienesta 2022. gada 30. septembra lēmuma Nr. 30.4/17.20.2/83277 konstatējams, ka SIA /Nosaukums B/ nodokļu maksājumu pamatparāds 2022. gada 29. septembrī bija 27 777,43 *euro*, nokavējuma nauda – 1 675,45 *euro*. 2023. gada 10. maijā SIA /Nosaukums B/ nokavēto nodokļu maksājumu nokavējuma nauda bija jau 4 775,78, līdz ar to kopējā no SIA /Nosaukums B/ pārņemto saistību nokavēto nodokļu maksājumu summa bija 32 553,21 *euro* (Valsts ieņēmumu dienesta 2023. gada 10. maija brīdinājums).

[10] Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumu Nr. 656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2. punktu redakcijā, kas bija spēkā laika posmā no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros 2023. gadā bija 620 *euro*. Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 1. punktā minētās 50 Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsumma 2023. gadā bija 31 000 *euro*.

Tātad SIA /Nosaukums A/ nokavēto nodokļu maksājumu summa pieteicējas pēdējā amata pildīšanas dienā 2023. gada 20. maijā pārsniedza 50 Latvijas Republikā 2023. gada noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu. Līdz ar to atzīstams, ka, Valsts ieņēmumu dienestam uzsākot procesu par SIA /Nosaukums A/ nokavēto nodokļu maksājumu atlīdzināšanu budžetam no pieteicējas, bija izpildījies likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 1. punkta kritērijs.

[11] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktais priekšnosacījuma procesa uzsākšanai par nokavēto nodokļu maksājumu atlīdzināšanu budžetam no amatpersonas izpildei nepieciešams konstatēt, ka lēmums par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu ir paziņots juridiskajai personai. Kā pamatoti norādīts pārsūdzētajā lēmumā, šajā kritērijā nav konkretizēts laiks, līdz kuram juridiskajai personai jābūt paziņotam par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu, tostarp nav izvirzīta prasība, ka lēmumam par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu būtu jābūt paziņotam tieši amatpersonas, kuras laikā izveidojies nodokļu maksājumu parāds, pilnvaru pildīšanas laikā. Līdz ar to secināms, ka lēmumam par nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu būtu jābūt paziņotam līdz procesa uzsākšanai par nokavēto nodokļu maksājumu atlīdzināšanu budžetam no amatpersonas.

Kā konstatēts šā sprieduma 8. punktā, Valsts ieņēmumu dienests 2023. gada 15. jūnija pieņēma lēmumu Nr. 30.4/17.23/53451 par SIA /Nosaukums B/ nokavēto nodokļu maksājumu 32 970,26 *euro* piedziņu no SIA /Nosaukums A/ (*lietas 56.–60. lapa*). Minētais lēmums paziņots SIA /Nosaukums A/ 2023. gada 19. jūnijā (nosūtīts 2023. gada 15. jūnijā, Paziņošanas likuma 9. panta trešā daļa, likuma „Par nodokļiem un nodevām" $7.^2$ panta otrā daļa).

Minētais lēmums par SIA /Nosaukums A/ nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu pieņemts tikai attiecībā par nokavētajiem nodokļu maksājumiem, kurus SIA /Nosaukums A/ pārņēmusi no SIA /Nosaukums B/ uzņēmuma pārejas rezultātā, neietverot nokavēto nodokļu maksājumu daļu, kas SIA /Nosaukums A/ izveidojusies tās deklarēto nodokļu savlaicīgas nesamaksāšanas rezultātā. Tomēr nokavēto nodokļu maksājumu summa, par kuras piedziņu pieņemts Valsts ieņēmumu dienesta 2023. gada 15. jūnija lēmums Nr. 30.4/17.23/53451, pārsniedz 50 Latvijas Republikā 2023. gadā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu. Līdz ar to atzīstams, ka ir izpildījies arī likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktais

kritērijs.

[12] Lai atzītu, ka ir izpildījies likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 3. punktā noteiktais kritērijs, izskatāmajā gadījumā nepieciešams konstatēt, ka pēc nokavēto nodokļu maksājumu izveidošanās SIA /Nosaukums A/ ir atsavinājusi tai piederošos aktīvus un valdes locekļa darbības vai bezdarbības rezultātā nav pilnā apmērā veikti juridiskās personas nokavētie nodokļu maksājumi likumā noteiktajos termiņos.

Valsts ieņēmumu dienests ir konstatējis un lietā nav strīda par to, ka nokavētie nodokļu maksājumi SIA /Nosaukums A/ izveidojušies kopš 2022. gada 25. jūlija. Turklāt Valsts ieņēmumu dienests konstatējis, ka laikā, kad pieteicēja bija SIA /Nosaukums B/ amatpersona un SIA /Nosaukums A/ amatpersona, aprēķinātie un deklarācijās un ziņojumos norādītie nodokļu maksājumi valsts budžetā vispār netika veikti.

Sākoties sabiedrības finansiālajām grūtībām, viens no valdes locekļu pienākumiem ir nodrošināt parādnieka aktīvu saglabāšanu, lai būtu iespējams maksimāli apmierināt kreditoru prasījumus *(Senāta 2018. gada 23. novembra sprieduma lietā Nr. SKC-291/2018 (C26097912) 10. punkts)*.

Attiecībā par SIA /Nosaukums A/ aktīvu atsavināšanu pārsūdzētajā lēmumā konstatēts, ka no 2022. gada 26. septembra līdz 2023. gada 5. aprīlim izņemta skaidrā nauda 2 845 *euro*, kuru izlietošana komercsabiedrības saimnieciskās darbības nodrošināšanai nav konstatējama. Minēto faktu apliecina lietā iesniegtais AS /Nosaukums C/ norēķinu konta pārskats par periodu no 2022. gada 1. jūnija līdz 2023. gada 9. maijam (*lietas 25.–28. lapa*). Tādējādi laika posmā, kad sāka veidoties SIA /Nosaukums A/ nodokļu parāds, ir atsavināti komercsabiedrības aktīvi (naudas līdzekļi kā finanšu aktīvi, Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 1. panta pirmās daļas 6. punkts). Turklāt laikā, kad veikta naudas līdzekļu izmaksa no norēķinu konta, komercsabiedrība nav pildījusi nodokļu saistības, kuru izpildes termiņš bija iestājies.

Ievērojot minēto, secināms, ka ir izpildījies likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 3. punkta kritērijs, proti, ir konstatējama komercsabiedrības aktīvu atsavināšana un nodoms neveikt nokavēto nodokļu maksājumu samaksu.

[13] Atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajam kritērijam, administratīvā procesa uzsākšana par juridiskās personas nokavēto nodokļu maksājumu atlīdzināšanu budžetam no personas, kura ir bijusi šīs juridiskās personas valdes loceklis laikā, kad attiecīgie nokavētie nodokļu maksājumi ir izveidojušies, ir pieļaujama tikai tad, ja nokavēto nodokļu maksājumu piedziņa no juridiskās personas nav iespējama, ko apliecina akts par piedziņas neiespējamību.

No lietas materiāliem konstatējams, ka 2023. gada 25. oktobrī Valsts ieņēmumu dienesta amatpersona, veicot SIA /Nosaukums A/ nokavēto nodokļu maksājumu piedziņu, konstatējusi, ka SIA /Nosaukums A/ nav mantas, uz ko varētu vērst piedziņu, tādēļ secināts, ka nokavēto nodokļu maksājumu piedziņa no SIA /Nosaukums A/ nav iespējama, par ko 2023. gada 25. oktobrī sastādīts Akts par piedziņas neiespējamību Nr. 30.4/17.22/90855 (*lietas 29. lapa*).

Līdz ar to atzīstams, ka izskatāmajā gadījumā ir izpildījies arī likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktais kritērijs.

[14] Par pieteicējas argumentu, ka pārsūdzētajā lēmumā Valsts ieņēmumu dienests nav konstatējis, ka būtu sastādīts akts par SIA /Nosaukums B/ parāda piedziņas neiespējamību no SIA /Nosaukums B/, norādāms, ka pārsūdzētais lēmums ir pieņemts par SIA /Nosaukums A/ nokavēto nodokļu maksājumu atlīdzināšanu no pieteicējas. Kā konstatēts šā sprieduma 8. punktā, no brīža, kad noslēdzās SIA /Nosaukums B/ uzņēmuma pāreja uz SIA /Nosaukums A/, tas ir, no 2022. gada 5. septembra, SIA /Nosaukums A/ atbilstoši Civillikuma 1402. pantam un Komerclikuma 20. pantam ir atbildīga par SIA /Nosaukums B/ saistībām. SIA /Nosaukums B/ uzņēmuma pāreja uz SIA „/Nosaukums A/ konstatēta ar spēkā stājušos Valsts ieņēmuma dienesta lēmumu, kura tiesiskums nav pārbaudāms izskatāmās lietas ietvaros. Savukārt SIA /Nosaukums A/ pārņemtā SIA /Nosaukums B/ nodokļu maksājuma parāda piedziņas neiespējamība ir konstatēta iepriekš aplūkotajā 2023. gada 25. oktobra aktā par piedziņas neiespējamību Nr. 30.4/17.22/90855.

Tādēļ likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktā kritērija konstatēšanai Valsts ieņēmumu dienestam nebija nepieciešams atsevišķi vērtēt šā kritērija izpildi attiecībā par SIA /Nosaukums B/, kura uzņēmuma pāreja uz SIA /Nosaukums A/ notikusi jau laika posmā līdz 2022. gada 5. septembrim.

[15] No Tiesu informatīvās sistēmas datiem konstatējams, ka SIA /Nosaukums A/ nav iesniegusi maksātnespējas procesa pieteikumu, par ko lietā nav strīda. Tādējādi ir konstatējams arī likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas 5. punktā noteiktais priekšnosacījums administratīvā procesa uzsākšanai SIA /Nosaukums A/ nokavēto nodokļu maksājumu atlīdzināšanai no pieteicējas.

[16] Apkopojot iepriekš minēto, tiesa secina, ka izskatāmajā gadījumā ir izpildījušies visi likuma „Par nodokļiem un nodevām" 60. panta pirmās daļas kritēriji procesa veikšanai par SIA /Nosaukums A/ nokavēto nodokļu maksājumu atlīdzināšanu budžetam no pieteicējas.

Izvērtējot pārsūdzēto lēmumu kopumā un kopsakarā ar lietas materiāliem, atzīstams, ka, pieņemot pārsūdzēto lēmumu, ir ievērotas arī pārējās šā sprieduma 6. punktā aplūkotās likuma „Par nodokļiem un nodevām" 61. panta tiesību normu prasības. Līdz ar to pārsūdzētais lēmums atzīstams par tiesisku un pamatotu, bet pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251. pantu un 289.–291. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2024. gada 24. jūlija lēmuma Nr. 30.4/22.13/2326 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā.

Tiesnese S. Pone